

DOBOZVÁROS

Írta és rajzolta: Lakatos István

Lakatos István

DOBOZVÁROS

nimuě

A cseregyerek

– Mi tartott ennyi ideig?

Egy öregember állt az ajtóban. Fakó kordbársony zakót viselt, de úgy tűnt, mintha kényelmetlenül érezné magát benne. Zsíros haját hátranyalta, dohánytól sárgálló bajuszára is pomádét kenhetett

– Zalán majdnem elmosolyodott, de mégsem tette, mert jól nevelt gyerek lévén nem tartotta helyénvalónak. Ezért inkább csak megdőbbsent.

– Nem érek rá itt ácsorogni – dohogta az öregember. A jobb kezében tartott viharvert kofferrel utat tört magának, és bemasírozott a házba. Zalán tanácstalanul követte. Mégis mit akar? És egyáltalán kicsoda ez az ember?

Már vagy negyedórája kopoghattak, mire kidugta a fejét a szobájából. Különösnek találta, hogy a szülei nem mennek ajtót nyitni. Mindketten a nappaliban üldögéltek, és különböző áruházak akciós katalógusait tanulmányozták szórakozottan, melyeket nemrég találtak a postaládában.

– Nem halljátok a kopogást? – kérdezte tőlük. Szülei zavartalanul tovább böngészték a lapokat. *Ha nem, hát nem* – vont vállat Zalán, és maga indult ajtót nyitni.

A furcsa öregember egyenesen a konyhába ment. Nem tévová- zott, nem nyitott be taláalomra egyéb helyiségekbe. Mintha jól is- merte volna a járását. Zalán kellenlenül ballagott utána, és mire utol- érte, már az asztalnál ült, és a kinyitott kofferben matatott.

– Azért nem hallották, mert téged kereslek – biccentett az öreg- ember szemrehányóan a nappali felé. – Érted jöttem. Ha össze akarsz pakolni magadnak néhány holmit, itt megvárlak, de siess! Addig felfújom a cseregyereket.

Zalán nem mozdult. Értetlenül bámult az öregre. Egyáltalán nem félt, de határozottan furcsának találta ezt az egészet. Miközben azon töprengett, megszólaljon-e, magában megjegyezte, hogy váratlan vendégüknek hagymásbab-szaga van.

– Mit akar a bácsi? – kérdezte végül félszegen.

Nagyon bután hangzott, de nem jutott eszébe semmi más.

– Ne bácsizz, mert nem állhatom! Hívj inkább Széklábnak! – felelte az öreg, és valami szürkeséget göngyölt elő a bőrröndből. – Érted jöttem, mert te egy Zalán vagy, ha nem tévedek.

– Zalán vagyok – ismételte gépiesen a fiú.

– Lám! – mondta az öreg. A szürke micsodát kiterítette az asztalra. Határozottan kisfiú formája volt. – Akkor mész pakolni, vagy sem?

– Én itt lakom a szüleimmel. Miért mennék bárhová is? Hiszen csak egy kisfiú vagyok.

Az öreg bosszúsan horkantott:

– Ne aggódj! A szüleidnek fel sem fog tűnni. Már jönnek is.

És valóban: mindkét felnőtt belépett a konyhába. Zalán szégyenlősen a falhoz húzódott – biztosan megszidják majd, mert beengedett egy idegent a lakásba. Hiába mondaná, hogy nem tehetett semmit, valószínűleg nem hinnének neki, a szülei folyton csak közhelyes igazságait szajkózták.

De semmi ilyesmi nem történt. Mintha meg sem lepődtek volna. Anyja szélesen, ám gépiesen elmosolyodott, és a betolakodóra pillantva csak ennyit kérdezett:

– Egy kávét esetleg? – És már nyitotta is a konyhaszekrény ajtaját. Az öregember elfintorodott, amint meglátta a feltároló neszkávés dobozt. – Nem kérek, köszönöm – morogta. De Zalán anyja mintha meg sem hallotta volna, csészét vett elő, és kötelességtudóan kanalazta is bele a kávéport. – Cukrot, tejet?

– Mustárt – mondta Székláb, és vigyorogva Zalánra kacsintott.

– Parancsoljon! – Zalán anyja az asztalra tette a mustárostubust, azután vizet melegített. Zalánból kitört a nevetés, noha egyre kevésbé értette, mi történik. Az öregember cinkosan felvonta bo-

zontos szemöldökét, és a fiú apjához fordult, aki mintegy bútordarabként, csendesen álldogált a konyhaajtóban.

– Azért jöttem, hogy elvigyem a fiukat. De ne aggódjanak, hoztam helyette másikat!

A szülők erre sem reagáltak. Zalán apja csak bámult a levegőbe, anyja pedig a lobogó vizet öntötte a csészébe, majd Székláb elé tette az asztalra.

– Na látod! Nem bánják. – Az öregember egyenesen a nő arcába nézett. – Forduljon meg, asszonyom!

Székláb felállt, és Zalán anyjának a derekára tette a kezét. Valamit matatott, s hirtelen olyan hang süvített fel, mint amikor leeresztik a bicikligumit. – Anyádat ugye Annának hívják.

Egyáltalán nem hangzott kérdésnek. Hanem Zalán anyja, aki mindig is kövérkés volt egy picit, a süvítéssel egy időben karcsúsodni kezdett. Sötét ruhája már nem feszült a hasán, ráncokat vetett, elernyed.

– Ennyi elég is lesz – közölte az öreg, ismét matatott egy kicsit az asszony derekánál, és elnémult a süvítő hang. Zalán anyja nem apadt tovább. Több számmal nagyobb méretűvé vált ruhája szinte lógott rajta.

– Drágám, gyönyörű vagy – bókolt neki az apja, és ezzel el is volt intézve.

És akkor Zalán kacagni kezdett, nem bírta tovább türtőztetni magát, hangja betöltötte az egész konyhát. Szülei máskor rászóltak volna, hogy ez illetlenség, de most mindketten csak álldogáltak, és udvariasan mosolyogtak. Székláb pedig ismét bőrröndjébe temetkezett.

– Ők már nem az igazi szüleid – magyarázta, miközben könyéig eltűnt a sok kacat között (volt abban biciklikormány, egy fél dinnye, lópatkó, és néha mintha egerek cikáztak volna keresztül a holmikon). – Mivel ábécérendben haladnak, valószínű, hogy már réges-rég kicserélték őket.

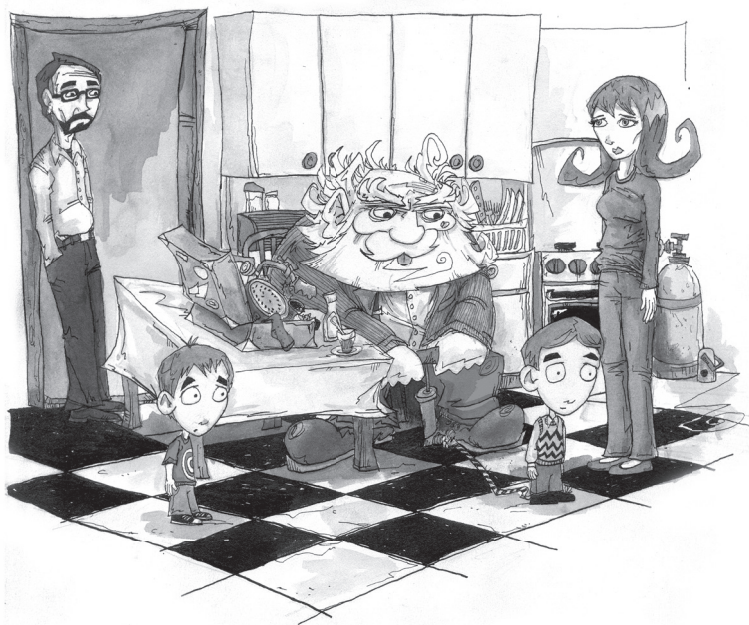
Zalán már nem nevetett. Szülei talán nem voltak a legjobb szülők, alig foglalkoztak vele, és általában nem is figyeltek rá, de azért

mégiscsak a szülei voltak. Nem tetszett hát, amit hallott, sőt ami azt illeti, a maga módján meg is ijedt. Néha eljátszadózott a gondlattal, hogy milyen jó lenne, ha csak pár napra is, de megszabadulhatna tőlük, és pukkadásig ehetné magát csokival meg cukorkával, és labdázhatna a szobában, és átrendezhetné az egész házat a saját kénye szerint – a tévé távirányítóját a hűtőszekrényben tartaná, a képeket egytől egyig a plafonra szögelné, és már régóta szeretett volna egy krokodilt a fürdőkádba. Ez azonban csak buta álmodozás volt, és tudta, hogy a távirányító hamar elromlana, a képek egytől egyig lepotyognának, a krokodil pedig minden bizonnyal meg is enné, és különben is, hol találna a városban egy igazi krokodilt.

Megrémült hát attól, hogy a szülei nem a szülei. És mit is mondott ez a Székláb nevezetű öregember?

– Kik cserélték ki őket? És hogy érti azt, hogy ábécérendben?

Székláb vgre megtalálta, amit keresett, diadalittasan kibányá-

szott egy viharvert biciklipumpát a bőröndből. A kisfiúforma valamit letette a földre, valahogy beleillesztette a szelepet, és nekiállt felpumpálni.

– Hát ők. Akik Dobozvárosból jöttek. Amikor pár éve elcsíptem néhány népszámlálási adatot, már az E betűnél jártak. A szüleidet pedig Annának és Balázsnak hívják. Őket tehát már jó ideje kicserélték. Ezért is kerestem egy Zalánt.

Közben a műanyag kisfiúforma elkezdett alakot öltetni, és egyre inkább hasonlított Zalánra. Csakhogy ez a Zalán jól fésült volt, amit az igazi ki nem állhatott, és olyan ruhákat viselt, amit minden más gyerek az iskolában, és az igazi Zalán biztosra vette, hogy ez a másik nem szereti a képregényeket sem, és, mondjuk, orvos akar lenni, ha felnő, vagy legalábbis mérnök, nem pedig hegymászó, felfedező, autóversenyző vagy leginkább szuperhős.

– A szüleidnek fel sem fog tűnni, hogy nem az igazi fiuk van itt – magyarázta tovább Székláb. – Te sem jöttél rá, hogy már ők sem igaziak.

És Zalánnak tényleg nem tűnt fel. Honnan is gondolhatta volna? Régen, amikor még egészen kicsi volt, sokat játszottak vele, mesét mondtak neki, és apjával mindig háborúsdíztak: a dinoszauruszok az óriásrobotok ellen. Azután ezek egyre inkább elmaradtak, a szülei vagy dolgoztak, vagy vásároltak, beszélgetős és főzőműsorokat néztek a tévében, amiből volt elég, mert több száz csatornára fizettek elő, neki pedig azt mondták, hogy már nagyfiú, egyedül is el tudja foglalni magát, vettek hát neki egy számítógépet és hozzá sok-sok játékot. De Zalán ezeket nem szerette. A dinoszauruszok és az óriásrobotok pedig belekerültek egy nagy dobozba, mert egyedül már nem volt olyan izgalmas játszani velük.

– De ez akkor is rossz! – fakadt ki végül, és elsírta magát. – Hol vannak az igazi szüleim?

Székláb közben teljesen felpumpálta a cseregyereket, aki most csendesen álldogált az asztal mellett. Az öregember magához vonta az igazit, az ölébe ültette, majd hatalmas és kérges, vénséges vén tenyerével megsimogatta. Végtelen szeretet sugárzott ebből az érin-

tésből, s Zalán úgy érezte magát, mint kiskorában, amikor anyja – az igazi – ringatta. Csakhogy ebbe most szomorúság is vegyült.

– Dobozvárosban – mondta komoran az öregember. És Zalán hirtelen megérezte, hogy nem lehet Dobozvárosnál szörnyűbb hely az egész világon, és hogy maga Székláb is fél tőle, pedig korábban – úgy tűnt fel – nem félt semmitől.

– Akkor elmegyünk oda, és kiszabadítjuk őket? – kérdezte Zalán legyűrve a sírást.

– Induljunk! – Székláb csak ennyit mondott, és nem hangzott túl biztatóan. Letette az öléből Zalánt. – Menj, és szedd össze a holmidat!

A kisfiú megállt a konyha közepén, végignézett a szülein, akik még mindig ott álltak szótlanul és mosolyogva, mintha mi sem történt volna, azután arra a nyomorult cseregyerekre pillantott, a jól fésült, üres tekintetű hasonmására, és undor fogta el. Most, hogy megtudta, micsodák ezek, már nem is látta őket embernek – sőt úgy látta, hogy a külsejüket leszámítva semmi emberi nincs bennük: a bőrük, akár a gumi, hideg és nyirkos; tekintetük szürke és lapos, mint a pénzermék az áruházi szökőkút fenekén; mosolyukat pedig mint valami elhasznált színházi bajuszt ragasztották az arcukra.

El innen, de azonnal! El erről a förtelmes helyről!

– Nem kell semmi – jelentette ki végül. – Úgysem szerettem a cuccaimat. Azt hiszem, éppen *neki* valók.

Székláb bólintott. Visszagyömöszölte a pumpát bőrröndjébe, lezárta, majd feltápaszkodott.

– Mustáros kávé – morogta megvetően, azután kézen fogta az igazi Zalánt, és kísértáltak a házból, maguk mögött hagyva a teljes álcsaládot, akik úgy álldogáltak ott, mintha minden rendben lenne.

Ház kecskével

A vasútállomás felé indultak. Zalán évekkkel korábban járt utoljára arra, amikor még nem volt autójuk, és vonattal utaztak nyaranta vidékre a kolbászos nagymamához. Azért nevezte így, mert ott a kamra – a *spejz* – plafonjáról rúdra akasztva lógtak tucatjával a finomabbnál finomabb, a zsírtól csillogó füstölt kolbászok, és nagymamája lelkiismeretesen tett róla, hogy amíg unokája nála van, fogyjanak is rendszeren. Azután amikor néhány héttel később szülei hazaindultak, hatalmas kosarat pakolt tele velük, alig győzték cipelni.

Ahogy idősebb lett, ezek a vidéki nyaralások szépen elmaradtak. Szülei – talán már *álszülei* – eleinte még autóba ültek, egy-két nappal elintézték a nagymama meglátogatását, azután már csak telefonáltak neki, az egészsége és a tehénkéje felől érdeklődtek, később már csak az egészségéről, végül már arról sem. Zalán talán négy éve látta utoljára a nagymamáját. Szülei nem értek rá, dolgoztak, bútorokat és konyhaeszközöket vásároltak, és Zalán a nyarait a szobájában, a játszótéren vagy a napköziben töltötte, amit amúgy ki nem állhatott a szappanszagú néni miatt, aki nem engedte, hogy fára másszon, hangyabolyt égessen nagyítóval, vagy szándékosan lehorzsolja a térdét, amivel dicsekedhetett volna a többi gyereknek.

És kolbászból is már csak azt az ízetlen, műanyagba csomagoltat ette.

Bár régen járt már a vasútállomáson, de arra azért emlékezett, hogy gyalogosan legalább egy óra odáig az út. Széklábbal pedig alig tíz perc alatt odaértek. Az öregember csak ment az orra után – és valahogy mindig talált egy átjárót vagy ösvényt a házak között. Zalán elég jól ismerte a környéket, és meg mert volna esküdni, hogy

azok korábban nem voltak ott, sőt gyanította, hogy ezután sem lesznek.

Szová sem tette, csendesen baktatott az öreg után, és azon töprengett, mikor cserélhették ki a szüleit a dobozvárosiak. Talán akkor, amikor abbamaradtak a vidéki nyaralások. Amikor azt kezdték mondogatni, hogy már nagyfiú, és egyedül is feltalálja magát. Amikor kapott egy lakáskulcsot, és csak annyit mondtak neki, hogy vacsorára legyen otthon.

Székláb említette, hogy ábécérendben haladnak. Zalánnak akadt néhány olyan barátja, akiknek egészen jó fej szülei voltak, hétvégeként sátoroztak, pecáztak, nagyokat játszottak a gyerekekkel. Ha elment hozzájuk, az ilyen anyukák mindig süteménnyel kínálták, az apukák pedig gyakran füttyörésztak, cinkosan hátba veregették, és olyan történeteket meséltek neki, amikről az anyukák folyton azt mondták, hogy ne bolondítsd már ezt a szegény gyereket. És Zalán már elég nagy volt ahhoz, hogy tudja, egy szó sem igaz belőle, de olyan jó volt hallgatni.

Hányoztak a szülei. Az *igazi* szülei. De hát nem azért van itt, hogy megkeresse és kiszabadítsa őket abból a Dobozvárosból, bárhol is legyen az?

Meg is kérdezte megint Széklábtól.

Az öregember nem felelt, csak hümmögött valamit. Busa fejét leszegve ment előre toronyiránt, és az épületek engedelmesen utat nyitottak neki.

Zalán nem örült ennek a hallgatásnak. Miféle rettenetes hely lehet az a Dobozváros, amitől még az az ember is tart, akinek közelétre félrehúzódnak a házak?

- Maguktól álltak félre – mondta mogorván Székláb.
 - Olvas a gondolataimban? – kérdezte megdöbbenve Zalán.
 - Nem szokásom az ilyesmi – morogta az öreg.
 - Akkor hogyan csinálja?
 - Láttál-e már karón varjút? Hát fűben nyuszit? Ugye.
- Székláb ezzel elintézettnek tekintette a dolgot.

Zalán dohogott. Talán nem kellett volna az öreggel jönnie. Kü-

lönben is, mindig arra tanították, hogy ne álljon szóba idegenekkel, és most tessék, nemcsak hogy szóba állt, hanem még vele is jött, és próbál lépést tartani vele, ki tudja, hova, talán valami nagy veszedelembe.

Sandán Széklábra pillantott, várva egy újabb mogorva és titokzatos megjegyzést. Semmi ilyesmi nem történt, megérkeztek viszont a vasútállomásra. Már éppen kérdezni akarta, melyik vonattal mennek, amikor egy közeli vágányon megpillantott valamit, ami távolról sem tűnt vonatnak... De annyi különös dolog történt vele az elmúlt alig egy órában, hogy már meg sem volt lepve a furcsa tákolmány láttán.

Egy sziklaszirtre épült házikó volt. A szirt tövében kis kert, egy gyér lombosított fával, káposztával és répával. A fa tövében szakállas kecske falatozott. A tákolmánynak kerekjei is voltak, egészen olyanok, mint a vonatké, a hátuljából pedig egy rozsdálló gőzkazán türemkedett ki, jókora kéménye magasan a viskó fölé nyúlt.

És senki sem bámulta, az emberek ügyet sem vetettek rá.

- Hogy nem veszik észre? – kérdezte Zalán megdöbbenve.
- Ha akarnák, észrevennék – mondta Székláb szokásos modorában, és Zalán jobb híján megelégedett ezzel a válasszal. De az öreg, mintha mentegetőzne, folytatta:
 - Először nem itt akartam megállni, hanem a közeli piacon, de valami csirkefogó kiszúrta a kecském, és el akarta lopni. Ezek az örökké rohangászó nagyvárosiak viszont azt sem tudják, miféle jószág is ez.

Átvágtak a tömegen. Idegeskedő vagy elcsigázott arcokat láttak mindenfelé, tulajdonosaik telefonáltak, vagy fülükben zenével gubbasztottak, néhány öregember kiterített sakktáblával olykor próbált megszólítani valakit egy parti erejéig, de az emberek oda se pillantva vonszolták tovább bőröndjüket, utazótáskájukat. A bódék árnyékában sötét arcú férfiak pénzt váltottak, a hangosbeszélő megállás nélkül sorolta az érkező és induló szerelvényeket, és mindenre rátelepedett az odaégett zsír és a galambürülék szaga.

Expresszvonat érkezett be külföldről, taxisok lökdösték egymást, hiénaként markolászták a leszállók csomagjait, jól fizető fuvar reményében. Az utasok legyintettek, cigarettára gyújtottak, továbbálltak. Egy középkorú nő mappával a kezében kiadó szobával házalt, de ő is hoppon maradt. Mindenki vagy ment a dolgára, vagy várakozott, és senkit sem érdekelt a kerekas ház a kecskével.

Székláb nyakát behúzza, bőröndjét magához szorítva megszorázta lépteit. Jól láthatóan kényelmetlenül érezte magát a tömegben. Zalán alig tudta tartani vele a lépést, kis híján lemaradt, gyerekek lévén az emberek nem könnyen engedték haladni, többen rá is szóltak, útját állták.

Mire zihálva a házikóhoz ért, Székláb már a kerítésen belül állt, és a kecske füle tövét vakarászta. Arca kipirult, ősz üstökét szándékosan összekócolta, és zord arckifejezése is enyhült kissé. Zalán fellépdelt egy kis fémlétrán, kinyitotta a kertajtót, és az állomás zsi-vaja hirtelen alig hallható zümmögéssé tompult. Már ő is jobban érezte magát, mintha kiszabadult volna a városból – mint régen, a kolbászos nagymamánál.

- Ó itt a kecském, Jónás – közölte Székláb.

Zalán tudomásul vette.

- Mi az, tán nem tudsz köszönni?

- De hisz ez csak egy kecske...

- Nem ez, hanem ő – javította ki Székláb.

A kecske káposztalevelet majszolva, uottan méregette Zalánt.

- Városi gyerek – vetette oda a kecske. Azután harapott egyet a káposztából.

Hát persze, egy beszélő kecske. Gondolhattam volna. Mégis hogyan illik köszönni egy kecskének? Kezét csókolom? De hiszen nincs is keze... Patáját? Netán mancsát? Mije is van egy kecskének?

- Üdvözlöm – nyögte ki végül, bár érezte, hogy nem ez a legmegfelelőbb módja egy kecske üdvözlésének.

Székláb és a kecske vigyorogva összenéztek. Zalán pedig zavarában egyik lábáról a másikra állt. Végül Jónás, a kecske szólalt meg:

– Tudod, mit? Megteszi. – És folytatta a káposzta csócsálását.

Székláb megpaskolta Jónás farát, és megindult egy kanyargós lépcsőn, fel a házikóba. Félúton hátraszólt a továbbra is tanácstalanul álldogáló fiúnak:

– Na, mi van? Gyere, azonnal indulunk!

Zalán megcsóválta a fejét, és követte az öreget.

Jóféle hagymás bab

Odabent sötét, rendetlenség és bűz volt. Pár pillanat után azonban minden megváltozott: a sötétség helyébe barátságos félhomály költözött, a rendetlenségből kalandos zsúfoltság lett – látszott viszont, hogy semmi sincs a saját, megszokott helyén –, a bűz pedig egyszerűen öregséggé változott. Nem azzá az olcsó szappanéval keveredett betegségséggé, amit a nagyon öreg emberek mellett lehet érezni, hanem... Zalán nem is tudta, mihez hasonlíthatná, de úgy érezte, ha a vénséges vén hegyeknek és az ősi épületeknek lenne szaga, az éppen ilyen volna.

A feltáruuló helyiség éppúgy lehetett konyha, mint hálólhely. Zalán a nagy összevisszaságban beazonosított egy ósdi tűzhelyet, egy bádoglavórt, amire zuhanyt szereltek, és egy ütött-kopott fotelt. Ezek mellett csak polcokat és szekrényeket látott, még a plafonról is azok lógtak.

– Légy üdvözölve szerény hajlékomban! – kurjantotta Székláb, majd egy ócska kötényt nyomott Zalán kezébe. – Nyomás hagymát pucolni!

Zalán egy pillanatra megrökönyödött, azután kirobbant belőle mindaz a feszültség, ami az öreggel való találkozására óta láthatatlanul, ám folyamatosan gyűlt benne. Tisztában volt vele, hogy tisztelen, de most ezt bánta a legkevésbé:

– Most komolyan azért hurcolt el a szüleitől, hogy bűdös hagymát pucoljak? – üvöltötte.

Székláb szeme mintha mosolygott volna, ám válasza keményen csattant:

– Nemcsak ezért. Hanem azért is, hogy takaríts, mosogass, és egyetlen szó nélkül tedd, amit mondok!

Zalán feje lekókad, szája sírásra görbült. Nem érdekelte, hogy már nagyfiú, és a barátai biztosan kinevetnék, csak arra tudott gondolni, hogy elveszítette a szüleit, és nincsen nála magányosabb és szomorúbb gyerek a világon. És nemhogy egy bogaras vénember, de még egy kecske is gúnyolódik rajta.

Sok volt ez mára.

Az öregember arca megenyhült, közelebb intette a fiút. Valahonnan – mintha egy hatalmas lábas lett volna – előkerített egy asztalt és két széket – ezeket pedig talán valamelyik fiókból rántotta elő –, és leültette maga mellé Zalánt.

– No, ide figyelj, ne sírj! Tudom, hogy hiányoznak a szüleid. Azaz, nem tudom, de talán el tudom képzelni. És nem akarom, hogy mindenféle hiú bolondságokat gondolj. Nem azért hoztalak el, hogy megmentsük őket.

Zalán felkapta a fejét. Nagyon csúnyán nézett Széklábra. Az öreg kissé megrándult, mintha meghátrált volna ettől a tekintettől.

– Azért hoztalak el, mert segítségre van szükségem. Én nagyon öreg vagyok már, nem is hinnéd, mennyire. Ha minden jól megy, inasommá fogadlak. Cserébe olyan dolgokat fogsz megismerni, amelyekről álmodban sem hitted volna, hogy léteznek. Viszont Dobozvárosról hallani sem akarok többé. Bolond voltam, hogy egyáltalán szóltam róla.

Méltatlankodást várt, vádaskodást, de semmi ilyesmi nem történt. Zalán látszólag megnyugodott, mintha átmenetileg megbékélt volna a sorsával, és kíváncsiság is látszott az arcán.

– Miért én? Talán kiválasztott vagyok?

– Már miért lennél az? Arra jártam, és kész. Amúgy a táskámban volt még néhány Zénó és Zoltán meg Vilmos meg Viktória meg Zsófia meg talán egy Xavér is, bár azt hiszem, az a cseregyerekem lyukas.

Zalán átmeneti jókedve alábbhagyott.

– Rengeteg gyereknek kicserélték már a szüleit – mondta Szék-láb. – Jóval többnek, mint gondoltam volna... Nekem meg szükségem van egy inasra, hát az első ajtónál mentettem, ami menthető. Most viszont ideje végre indulnunk – jegyezte meg, miután látványosan belefülelt a levegőbe. – Egy expresszvonat vesztegel a sínen, mert éppen elálljuk a helyét. Az ideges utasok meg a kalauzon töltik ki a dühüket. Hehe, nem kellett volna annyiszor elmaradoznia otthonról – motyogta mintegy magának, majd felállt, és szigorúan Zalánhoz szólt:

– Én most lemegyek, és begyűjtöm a kazánt. Azonnal indulunk. Téged pedig várnak a hagymák. – Egy szutykos bakancsra mutatott, amiből jókora vöröshagymák kandikáltak ki. – Kést, fazekat csak találsz valahol. Remélem, nem vagy olyan ostoba, mint amilyennek időnként látszol.

Székláb elindult a helyiség távolabbi vége, a házikó belseje felé. Egy földbe vájt nyíláson át kovácsoltvas csigalépcső vezetett a mélybe, mellette egy alacsony, furcsa alakú ajtó.

– Ezt az ajtót pedig soha, semmilyen körülmények között nem nyithatod ki! – dörögte. – Mert akkor... akkor irgum-burgum lesz.

Azzal lebattyogott a lépcsőn.

Zalán egy darabig csak a hült helyét bámulta. Már sírni sem tudott, csak nézett bambán maga elé, töprengett, mitévő legyen. Talán el kellene szöknie. Na de hova? Valamelyik barátjához talán? Előbb-utóbb rájönne, hogy ott rejtőzködik, aztán lehet, hogy a rendőség is felbukkanna, és az lenne igazán cifra, amikor kiderülne, hogy nem is hiányzik otthonról...

Vagy mehetne az utcára. Aludhatna a híd alatt vagy egy mosógép dobozában. És mit enne? Kóbor macskákat? Zalán egy ideig eljátszadózott a gondolattal, elképzelte, milyen lehet egy kóbor macska íze, főzve vagy rántva, de eszébe jutott az a szerencsétlen, fogatlan vénember, akitől egyszer nagyon megijedt – csak egy kis aprót akart, viszont nem volt nála csúnyább ember a világon. Ha macskát ennék, én is így festenek – gondolta, és ezzel le is zárta magában az utcán alvás gondolatát.

Maradnia kell. Viszont esze ágába sem volt megpucolni Székláb nyomorult hagymáját – illetve mégis, mert Zalán belátta, hogy nem okos dolog ellentmondani neki –, viszont előtte mindenképpen ki kell nyitnia azt a titokzatos ajtót. Ha irgum-burgum lesz belőle, csak valami nagyszerű és veszélyes dolog lehet mögötte, mondjuk, óriásölő sugárgyú vagy egy szörnyvadász lézerkard.

Óvatosan az ajtóhoz lopakodott, ügyelve, ne csapjon zajt, de még neszt se. Odalentről a kazán szuszogása és Székláb szórakozott füttyörészése hallatszott – Zalán biztosra vette, hogy a padlódeszkák nyikorgását elnyomja a lenti zaj, de azért annyira hangtalanul közelítette meg az ajtót, amennyire csak lehetett. Mint amikor apja szekrényében turkált, míg az a másik szobában a bekapcsolt tévé előtt hortyogott.

Az ajtó nem volt bezárva. Nocsak – döbönt meg Zalán, és már nyomta is le a kilincset. A zsanérok felsikoltottak, feltárult a feneketlen, titokzatos sötétség – és egy halom takarítószerszám záporozott a fiú fejére.

Székláb hangja kárörvendően harsant a háta mögött.

– Na, mi van, tilosban járkalunk? *Irgum-burgum*. Úgy bizony, itt tartom a söprűt meg a felmosófát. Jó barátaid lesznek hamarosan, meglásd!

Azzal átvonult a konyhába. Zalán szitkozódva félredobta a rázúdult eszközöket, és fájó kobakját dörzsölve visszazugdosta őket a kamrába. Ezt jól megjárta, az öreg szép kis kelepcébe csalta. Úgy kellett neki, mehet hagymát pucolni.

Megsemmisülten battyogott a hagymásbakancsához.

– Úgy ám – vigyorgott önelégülten Székláb. – Lásd, milyen jó vagyok hozzád, előkészíttem neked egy kést meg egy lábast! És miközben te elszórakozol, én félrakom pirulni a jó kis szalonnát. Közben pedig már el is indultunk, ha nem vetted volna észre.

Zalán tényleg nem vette észre, arra számított, hogy majd meg-lódul az egész hóbelevanc, és szuszogva-pöfögve, éktelen hangzavarral veselkedik neki a síneknek. De csönd volt, nyugalom és hagymaszag, csak egy kis ablakon át látta, ahogy elsuhan mellettük a város, majd egészen eltűnik, és már csak a villamosvezetékek hín-táznak fel és alá.

Mire megpirult a szalonna, Zalán végzett a hagymapucolással. Igaz, nem látott a könnyektől, és az orra is folyt, de legalább az ujját nem vágta el. Székláb odadobott neki egy koszos rongyot, és tőle eddig szokatlan módon (szalonnazsíros kezével), amúgy nagypa-pásan összekócolta a kisfiú haját, és kurjantott egyet:

– Meglásd, ilyen jóféle hagymás babot még soha nem ettél!

Zalán a szemét törölgetve vállat vont, mert valójában még soha nem evett hagymás babot. De azért várta már nagyon: annyira éhes volt, hogy ha nem kapott volna vacsorát, bizony befalta volna a len-ti veteményest, kecskéstől-káposztástól. Másrészt pedig hátbor-

zongatóan ínycsiklandó illatok árasztották el a konyhát, és ez csak fokozódott, amikor Székláb színpadiasan a sercegő szalonna mellé szórta a feldarabolt hagymát.

A következő fél órában, míg készült a vacsora, Székláb füttyörészett, és néhány percenként valami olyasmit kiáltott, hogy „Csuda jó vacsoránk lesz, te gyerek!” vagy „Ha ezt megkóstolod, soha többé nem kívánczol vissza anyád szoknyája szélére!”, és Zalán ez utóbival kényelemből már egyet is értett, és a fortyogó babot bámulta.

Azután tányérok, evőeszközök kerültek az asztalra, és Székláb kiszedte az ételt. Vastag szelet friss kenyeret kanyarított, majd mindketten leültek, és mohón nekiláttak. Zalán csak falt és falt, és szinte nyelni is elfelejtett, mert ilyen finomat már évek óta nem evett, és talán még a kolbászos nagymamánál sem. Székláb pedig két óriási falat között rákacsintott, és Zalán tudta, hogy akármilyen rossz is a modora, ez a hóbortos öregember vigyázni fog rá.